Statengriffie

Van:	KNJV ·
Verzonden:	woensdag 21 augustus 2013 21:55
Aan:	Statengriffie
Onderwerp:	Position Paper KNJV betreffende Wet Natuurbescherming aan de Provincie Friesland
Bijlagen:	Position Paper KNJV betreffende Wet Natuurbescherming.pdf

Geachte Gedeputeerde en Statenleden,

Graag wil de KNJV uw aandacht voor het volgende. Zoals u misschien wel weet, werkt Staatssecretaris Sharon Dijksma aan de nieuwe Wet Natuurbescherming en wil zij het wetsvoorstel binnenkort aan de tweede kamer aanbieden. Daarbij stelden de PvdA, D66 en GroenLinks in hun initiatiefnota Mooi Nederland dat de wildlijst, met een duurzame benuttingsjacht op vijf wildsoorten, moet worden afgeschaft.

Er lijken nog steeds veel feitelijke misverstanden te bestaan over de jacht en over de rol die jagers van oudsher spelen bij een actief beheer van landbouw- en natuurgebieden. In de **bijgevoegde Position paper** wil de KNJV - die ongeveer 20.000 jagers in Nederland vertegenwoordigt – aangeven wat jagers doen als verantwoorde en duurzame natuurbeheerders. Ook is hiervan een videoboodschap verschenen. Die kunt u openen door op de volgende link te klikken: www.zie.nl/video/Jagers-zijn-natuurbeheerders/m1nziauf4rv2.

Voor vragen of een toelichting zijn wij altijd bereikbaar.

Met vriendelijke groet,
Namens de PR medewerker van de KNJV Gewest Drenthe,
De heer Björn van der Veen

Paulien Niewold – Homan (06-53567703)
Koninklijke **N**ederlandse **J**agers **V**ereniging
Regioconsulent Groningen-Friesland-Drenthe

paulienniewold@knjv.nl
Postbus 1165 ¬ 3800 BD Amerfsoort
Amsterdamseweg 16 ¬ 3812 BD Amersfoort
T: +31 (0) 33 461 98 41
F: + 31 (0) 33 465 13 55
E: info@knjv.nl (algemeen)

Inbreng Koninklijke Nederlandse Jagers Vereniging (KNJV)
t.b.v. de nieuwe Wet Natuurbescherming en reactie op 'Mooi Nederland'

Duurzame jacht komt natuurbeheer ten goede

Voormalig CDA staatssecretaris Bleker heeft tijdens zijn ambtsperiode nieuwe natuurwetgeving voorbereid. De huidige staatssecretaris Sharon Dijksma werkt de nieuwe Wet Natuurbescherming verder uit. Het doel is de wetgeving voor natuurbescherming te vereenvoudigen. De bedoeling is de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet samen te voegen tot één nieuwe Wet Natuurbescherming. Dit moet de regeldruk voor bedrijven en burgers verminderen. De staatssecretaris wil het wetsvoorstel nog vóór het komende zomerreces aan de Tweede Kamer aanbieden.

'Mooi Nederland'
De PvdA, D66 en GroenLinks hebben hun input gegeven in de op 25 maart jongstleden gepubliceerde initiatiefnota Mooi Nederland. Met betrekking tot de jacht wordt daarin gesteld dat de wildlijst, met een duurzame benuttingsjacht op vijf wildsoorten, moet worden afgeschaft en dat voortaan alleen nog in het kader van schadebestrijding en populatiebeheer dieren mogen worden afgeschoten.

Koninklijke Nederlandse Jagers Vereniging
De KNJV heeft met zorg kennis genomen van het voornemen in de initiatiefnota om de wildlijst af te schaffen. Er lijken nog steeds veel feitelijke misverstanden te bestaan over de jacht en over de rol die jagers van oudsher spelen bij een actief beheer van landbouw- en natuurgebieden. In deze notitie wil de KNJV - die ongeveer 20.000 jagers in Nederland vertegenwoordigt – aangeven welke gevolgen een drastische inperking van de jacht heeft voor een duurzaam beheer van landelijke- en natuurgebieden.

Jager en natuur
De mens draagt in een ontwikkelde maatschappij, zoals de West-Europese, de verantwoordelijkheid voor de instandhouding van een balans in de natuur. De huidige jacht op dieren vormt één van de manieren waarop de mens die verantwoordelijkheid invult. Jagers willen ook een zorgvuldige regulering van de jacht. Hun betrokkenheid gaat veel verder. Ze dragen actief bij aan het duurzaam beheren van terreinen en populaties. Het is de bijzondere mix van eeuwenoude tradities gecombineerd met een op moderne inzichten gestoelde rol in het beheer van terreinen, wildpopulaties en natuurgebieden die anno 2013 de jacht in Nederland kenmerkt. Daarbij vormen de jagers de enige groene organisatie in Nederland waarvan alle leden een vakopleiding hebben genoten op het gebied van natuur. Jagers dragen bij aan het voorkomen en oplossen van schadeproblemen aan economische en maatschappelijke belangen. Duurzame benutting, beheer en schadebestrijding gaan daarbij in veel situaties hand in hand.
De jager wil het natuurbeleid zoals Dijksma dat voor ogen heeft uitdragen. Namelijk met drie onmisbare B's: Beschermen, Beleven en Benutten.

Unieke samenwerking in Wildbeheereenheden – WBE's
Het is maar weinig mensen bekend dat jagers een groot deel van het jaar bezig zijn met de zorg voor een goede leefomgeving voor het wild. Dit doen ze vanuit de wildbeheereenheden (WBE's) waarvan er in Nederland ongeveer 300 functioneren. WBE's zijn samenwerkingsverbanden van jacht(akte)houders en bestaan 20 tot 50 jaar. Een WBE heeft tot doel het bevorderen dat jacht, beheer en schadebestrijding wordt uitgevoerd in samenwerking met en ten dienste van grondgebruikers en terreinbeheerders. WBE's hebben dus een aantal belangrijke taken op het gebied van wildbeheer en zij vormen een belangrijke coördinerende schakel tussen de jager en de overheid. Er vinden periodiek wild- en vogeltellingen plaats, de kwaliteit van de faunapopulaties wordt systematisch in kaart gebracht, geregistreerd en

gerapporteerd. De KNJV heeft hiervoor Het Nederlands Wild Registratie Systeem opgezet (***www.nwrs.nl***). Het NWRS is een landelijk systeem waarin alle relevante data met betrekking tot jacht, beheer en schadebestrijding worden opgenomen. Langjarige faunatrends kunnen hiermee goed in beeld worden gebracht, ook doordat ze aansluiten op de reeds lang bestaande WBE-databank.

De WBE's functioneren twaalf maanden per jaar. Het jachtseizoen op de vijf wildsoorten van de wildlijst loopt binnen een periode van zes maanden. In deze periode worden binnen het WBE-gebied een aantal dieren door gekwalificeerde jagers geschoten. Het aantal wordt bepaald op basis van tellingen, de draagkracht van het terrein en met gevoel voor de ecologische balans in een voor hen vertrouwd gebied. Jagers doen dit niet alleen vanuit hun betrokkenheid bij de natuur, maar ook uit 'welbegrepen eigenbelang'. Zij willen immers graag de stand van de verschillende diersoorten op peil houden. De plicht tot instandhouding van wildsoorten is altijd opgenomen in wetgeving waarin de jacht werd en wordt geregeld. Daarmee is de jager feitelijk een natuurbeschermer met een wettelijke status. De geschoten dieren worden geconsumeerd en hebben een vrij buitenleven gehad. De WBE's geven dan ook op een unieke manier inhoud aan het begrip duurzaamheid.

Situatie nu
Onder de huidige wetgeving worden drie soorten jacht onderscheiden.

1. Jacht op soorten van de ***wildlijst***. Dat betreft de soorten haas, konijn, houtduif, wilde eend en fazant die op de wildlijst staan.

2. Jacht in het kader van ***schadebestrijding***. Denk aan ganzen die grasland kaalvreten of spreeuwen in de boomgaard.

3. Jacht in het kader van ***populatiebeheer***. Het gaat dan om het inperken van te grote aantallen groot wild, zoals herten, reeën en zwijnen.

Deze drie 'vormen' van jacht zijn niet strikt te scheiden, ze zijn juist vaak met elkaar verweven. Door te benutten (1) wordt namelijk ook schade voorkomen of bestreden (2).

Mogelijk verbod
Aan de eerste categorie, de jacht op soorten van de wildlijst, willen PvdA, D66 en GroenLinks volgens hun nota 'Mooi Nederland' een einde maken.

Bezwaar KNJV verbod jacht wildlijst
De KNJV maakt bezwaar tegen een algemeen verbod van de jacht op de in de wildlijst opgenomen soorten. Juist door de jacht op deze wildsoorten heeft de jager ook een plicht tot bescherming van de populatie met als gevolg een goede wildstand. Dat is ook wettelijk zo geregeld. Een verbod maakt een einde aan de zo natuurlijk mogelijke manier waarop nu het evenwicht in de natuur wordt gehandhaafd. Sommige populaties zullen ongeremd toenemen en er zullen andere, veel minder natuurlijke manieren moeten worden gevonden om de balans te herstellen.

Een verbod raakt het fundament van het werk van de WBE's. Een fijnmazig, goed werkend en land dekkend netwerk van natuurbeheer komt op losse schroeven te staan. Er is een belangrijke organisatiestructuur rondom het faunabeheer in de afgelopen decennia steeds verder uitgebouwd en geprofessionaliseerd en deze mag niet verloren gaan. Het enthousiasme en de motivatie van de jager die betrokken en actief in het veld werkzaam is, zal hierdoor ook wegvallen. Het uitsluitend jagen in de vorm van schadebestrijding en populatiebeheer genereert nu eenmaal niet dezelfde betrokkenheid en beleving als 'het oogsten uit de natuur'.

De basis van schadebestrijding en populatiebeheer ligt juist in het duurzaam bejagen van populaties van soorten op de wildlijst. Dit is ook vastgelegd in Europese wetgeving, zoals bijvoorbeeld de Vogelrichtlijn. Wanneer de reguliere (wildlijst) jacht niet afdoende is om populaties op het gewenste niveau te krijgen of te houden, dan pas volgen maatregelen (afschot, vergassing enz.) in het kader van schadebestrijding. Zo worden juist schade en andere mogelijke vervelende gevolgen voorkomen. Een goed voorbeeld hiervan is het huidige ganzenprobleem. Ganzen zijn eind jaren '90 van de wildlijst afgehaald en er is nu sprake van een aanzienlijke overlast door overpopulatie met alle schadelijke en economische gevolgen van dien. Het handhaven van de wildlijst zorgt voor balans in en tussen populaties en draagt dus bij aan biodiversiteit.

Wildbeheereenheden moeten blijven bestaan
De huidige WBE's functioneren goed en proactief. Er is vanuit de overheid en maatschappelijke partners veel waardering voor het werk van wildbeheereenheden. Er moet niet met een wets- en taakwijziging worden afgebroken wat er in de afgelopen twintig jaar is opgebouwd. Nogmaals: zonder WBE's wordt het natuurlijk evenwicht verstoord met kans op 'overbevolking' en voedseltekorten, schade en dierziekten.

Bureaucratie neemt toe
Als de jacht in Nederland wordt beperkt tot afschot in het kader van schadebestrijding en populatiebeheer, vergt dat nieuwe regelgeving en ontstaat een toename van bureaucratie.
Eerst zal immers overlast gesignaleerd en vastgesteld moeten worden, dan zullen er vergunningen of ontheffingen moeten worden aangevraagd. Pas na het verlenen daarvan kan tot afschot worden overgegaan. Het nieuwe stelsel is reactief in plaats van het huidige proactieve systeem met WBE's en een beherende rol voor de jager, gebruikmakend van zijn zelforganiserend vermogen, kennis en vaardigheden.

Voorstel KNJV: meer transparantie door middel van het Wild Registratie Systeem
De KNJV ondersteunt WBE's met het Nederlands Wild Registratie Systeem. Hierin onderhouden jagers contact met elkaar en worden afschotcijfers, valwild, waarnemingen en telcijfers geregistreerd. WBE secretarissen valideren de cijfers, waarna de cijfers beschikbaar komen voor landelijke analyse door de KNJV. Het systeem kan ook gebruikt worden door faunabeheereenheden. Het systeem is transparant en is gebouwd volgens de goed werkende structuur van de WBE's. Het doen en laten van de jager wordt daarmee inzichtelijker gemaakt. Het laat zien dat WBE's en dus ook de jagers, weloverwogen te werk gaan bij het duurzame beheer van de wildstand. Hoe en wie deze informatie zou moeten verkrijgen, willen wij graag met de Staatsecretaris en het Ministerie van Economische Zaken verder uitwerken.

Ter afsluiting

1. Balans tussen belangen: Jagers dragen actief bij aan een verantwoorde omgang met onze natuur. Op lokaal niveau wordt structureel en proactief met anderen samengewerkt in meer dan 300 WBE's met de hele flora en fauna als winnaar.

2. Balans tussen soorten: Jacht draagt bij aan gezonde populaties en een goede wildstand. Uit populaties die omvangrijk genoeg zijn, kan verstandig worden benut. Deze benutting vormt een belangrijk onderdeel van de motivatie van jagers die zich 12 maanden lang op vrijwillige basis inspannen voor schadebestrijding en populatiebeheer, tellen en landschapsonderhoud.

3. Balans in kosten: Landbouwschade, verkeersongevallen en ziekten worden door een weloverwogen, duurzaam afschotbeleid voorkomen c.q. teruggedrongen. In de Flora- en faunawet staat niet voor niets dat de jager is gehouden te zorgen voor een redelijke wildstand.

Jagers zijn meer dan wildliefhebbers, zij zijn natuurliefhebbers. Hun belangrijke rol in een adequaat wild- en terreinbeheer draagt substantieel bij aan gevarieerde natuur en een natuurlijke balans in het buitengebied. 'Oogsten uit de natuur' – gelegitimeerd door Europese regelgeving - is daarbij een belangrijke motiverende factor. Het Nederlands Wild Registratie Systeem biedt een schat aan informatie op het niveau van meer dan 300 Wildbeheereenheden en maakt de rol van de WBE's en de jagers bij een duurzaam faunabeheer inzichtelijk.

Graag willen wij als KNJV onze veldervaring, kennis van zaken en daarop gebaseerde opvattingen inbrengen in een nieuwe Wet Natuurbescherming. Wij stellen onze tijd en expertise dan ook graag beschikbaar.
Ook de KNJV hecht aan een mooi Nederland.

Amersfoort, 28 mei 2013
Koninklijke Nederlandse Jagers Vereniging